

NOTAT

Bilag 6.2: Økonomiske og erhvervsfaglige rammer for Investeringsplan 2024

Formål

Bestyrelsens skal rammesætte Investeringsplan 2024 ved at fastlægge bærende strategiske principper, foreløbig økonomisk ramme samt foreløbige investeringsprioriteter og erhvervsfaglige fokusområder under hensyntagen til de aktuelle forventninger til resterende midler i EU-strukturfondene 2021-2027 og forventede decentrale erhvervsfremmemidler i det kommende år. På baggrund heraf skal bestyrelsen etablere rammen for erhvervshusbestyrelsernes strategiske bidrag til udmøntning af investeringsplanens prioriteter.

Baggrund

På bestyrelsesmødet den 2. februar 2023 godkendte bestyrelsen processen for Investeringsplan 2024, herunder inddragelse af erhvervshusenes bestyrelser. Det følger af procesplanen, at der præsenteres et oplæg til forventede økonomiske rammer og forslag til erhvervsfaglige fokusområder i Investeringsplan 2024 samt konkret opdrag til erhvervshusenes bidrag til planen på nærværende bestyrelsesmøde.

Løsning

Principper for Investeringsplan 2024 som grundlag for faste principper

Bestyrelsens Investeringsplan 2024 bliver den første investeringsplan inden for rammerne af bestyrelsens kommende strategi for 2024-2027 og udgør et centralt element i at understøtte indfrielsen af bestyrelsens strategiske målsætninger.

Derfor foreslår sekretariatet, at der opstilles få, overordnede strategiske principper, der kan være bestyrelsens pejlemærker for Investeringsplan 2024 såvel som fremtidige investeringsplaner, *jf. tabel 1*. Det foreslås således, at der opstilles faste principper for investeringsplanerne med henblik på forudsigelighed, kontinuitet og transparens i forudsætningerne for investeringer samt at skabe en klar kobling mellem strategiske mål og konkrete investeringsmæssige prioriteter.

Udover de strategiske principper, hvor bestyrelsen har et strategisk råderum, skal investeringsplanerne agere inden for en række faste rammebetingelser. Dette inkluderer blandt andet, at bestyrelsens investeringer skal bidrage til en hensigtsmæssig samlet implementering af EU's strukturfonde i hele perioden 2021-27, herunder udmøntning af de øremærkede rammer til Region Sjælland i fondene.

ERHVERVSSTYRELSEN

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg

Tlf. 35 29 17 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post deb@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVS MINISTERIET

Table 1: Strategiske principper for bestyrelsens investeringsplaner

Strategiske principper	Princippernes betydning
<p>1) Investeringsplaner skal understøtte indfrielse af strategiske målsætninger i bestyrelsens kommende strategi. Der arbejdes foreløbigt med følgende målsætninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enkel erhvervsfremme • Indsatser for hele landet • Danske styrkepositioner • Robuste virksomheder 	<p>Bestyrelsens investeringer skal afspejle bestyrelsens strategiske målsætninger og hver især bidrage til at indfri disse gennem fremdrift i opnåelsen af de konkrete mål, bestyrelsen forventer at beslutte i sin strategi. Derfor kan et princip herom bidrage til tydelig sammenhæng mellem strategiske og investeringsmæssige prioriteringer, for eksempel ved fokus på et samlet investeringskatalog, der gavner hele landet eller særlige udviklingstendenser såsom grøn omstilling, digitalisering og forsyningskæder.</p>
<p>2) Investeringsplaner skal understøtte stabile rammer med langsigtede indsatser, der har mest mulig fleksibilitet i forhold til at kunne tilpasses og imødekomme ændringer i virksomhedernes behov og efterspørgsel.</p>	<p>Bestyrelsens investeringer skal give virksomhederne stabile rammer, der bidrager til genkendelighed og kontinuitet i erhvervsfremmesystemets indsatser, så det er enkelt og overskueligt for virksomhederne at benytte tilbuddene. Samtidig skal investeringerne indeholde en fleksibilitet, så nye og uforudsete behov kan imødekommes.</p>
<p>3) Investeringsplaner skal bidrage til en balanceret portefølje, herunder i forhold til en sammenhængende og lokalt forankret erhvervsindsats til gavn for virksomhederne.</p>	<p>Bestyrelsens investeringer skal være balanceret i forhold til at imødekomme brede såvel som lokale behov på den mest effektive måde baseret på virksomhedernes behov i hele landet. Derfor udarbejdes investeringsplanerne med strategisk sparring fra erhvervshusenes bestyrelser, så investeringer bidrager til en sammenhængende erhvervsfremmeindsats på tværs af aktører og landsdele.</p>
<p>4) Investeringsplaner skal skabe størst mulig værdi for virksomhederne gennem optimal udnyttelse af mulighederne i de økonomiske rammevilkår.</p>	<p>Bestyrelsen udmønter både EU-midler og decentrale erhvervsfremmemidler (DEM), hvortil der knytter sig en række krav til blandt andet fremdrift og geografisk øremærkning vedrørende Region Sjælland. Et vigtigt element heri er at balancere finansieringssammensætningen af DEM og EU-midler i den enkelte indsats ud fra virksomhedernes behov, så udmøntningen og støtintensiteten i indsatserne er omkostningseffektiv og samtidig fremmer privat engagement. Herudover er det essentielt, at investeringerne tilrettelægges på en sådan måde, så der så vidt muligt kan realiseres fuldt hjemtag af EU-midlerne, herunder til Region Sjælland, samtidig med, at den vejledende fordeling af DEM mellem landsdelene iagttages over årene, og der oprettholdes et tydeligt fokus på kvalitet i erhvervsfremmesystemets ydelser.</p>

Proces for Investeringsplan 2024 som grundlag for fast proces

I lighed med, at de strategiske principper for Investeringsplan 2024 danner grundlag for fremtidige investeringsplaner foreslås det, at processen for Investeringsplan 2024 udgør grundlaget for en standardiseret tilgang til det fremtidige arbejde med investeringsplanerne. Ved at fastlægge en standardiseret proces, kan der skabes større forudsigelighed for bidragende aktører, hvilket bestyrelsens interessenter har efterspurgt, ligesom det bidrager til, at bestyrelsens drøftelser fokuserer på indhold og i mindre grad proces. Følgende faste proces foreslås:

- Q1: Sekretariatet opstarter proces for kommende års investeringsplan
- Q2: Bestyrelsen drøfter forslag til tentativ økonomisk ramme, investeringsprioriteter og fokus for erhvervshusene indspil til investeringsplan, hvorefter erhvervshusene udarbejder bidrag med frist ultimo Q2
- Q3: Sekretariatet udarbejder samlet udkast til investeringsplanen, og bestyrelsen drøfter evt. udvalgte elementer heraf
- Q4: Bestyrelsen præsenteres for og vedtager kommende investeringsplan

Aktuelt forventede økonomiske rammer

Forudsat at Investeringsplan 2023 udmøntes som planlagt, reterer der disponible midler på i alt ca. 605 mio. kr. i Regionalfonden og ca. 220 mio. kr. i Socialfonden Plus for programperioden 2021-2027 jf. tabel 2. Hertil er der, hvis der antages samme niveau for 2024-2027 som i 2023, ca. 350 mio. kr. til decentrale erhvervsfremmemidler, der langt overvejende anbefales anvendt til at medfinansiere EU-midlerne, til udmøntning i 2024, jf. budgetoverslaget for 2024 fra finanslovsforslag 2023. Dermed råder bestyrelsen forventeligt over ca. 2,5 mia. kr. i alt til og med 2027, svarerende til ca. 625 mio. kr. årligt, under den forudsætning, at Danmark får tildelt den såkaldte fleksibilitetsramme på i alt ca. 0,3 mia. kr. som led i midtvejs gennemgangen fra EU af implementeringen af EU-programmerne (tidligst disponibelt fra 2025), og bestyrelsen fuldt ud udmønter Investeringsplan 2023 som forudsat ved godkendelsen heraf. Bestyrelsens investeringer i 2022-23 er godt med i forhold til EU's fremdriftskrav, hvorfor hensynet hertil er mindre i 2024.

Tabel 2: Forventede disponible midler i EU's strukturfonde i alt til investering 2024-2027

Regionalfond		Socialfond	
Prioriteter og indsatser	Resterende (mio. kr.)	Prioriteter og indsatser	Resterende (mio. kr.)
1.1 Innovation og klynger	230	1.1 Formelle kompetencer	54
1.2 Offentlig digitale løsninger	2	1.2 Uformelle kompetencer	-10
1.3 Forretningsudvikling	84	1.3 Social inklusion	124
2. Grøn omstilling i SMV'er	246	4. Iværksætter	48
3. Turismeinfrastruktur	43	5. Social innovation	3
5. Velfærdsteknologi	0		

Note: *Fleksibilitetsrammen indgår ikke i tabellen, da midlerne hertil først kan disponeres fra tidligst 2025. Dette forklarer, hvorfor der er negativ beholdning i indsats 1.2 Uformelle kompetencer under Socialfonden Plus.*

I relation til bestyrelsens signaturindsatser er det kun klyngeindsatsen, der har behov for refinansiering i 2024. Til gengæld vil der i den resterende strategiperiode fra 2025 være behov for refinansiering af flere signaturindsatser, hvis bestyrelsen vælger at videreføre disse, jf. figur 1. Samlet for de fire nedennævnte signaturindsatser er, at de vil optage cirka halvdelen af bestyrelsens økonomiske råderum. Den resterende halvdel er i høj grad øremærket cirkulær økonomi og turisme. Derfor vurderes det, at Investeringsplan 2024 bør udvise tilbageholdenhed med øvrige investeringsområder af hensyn til bestyrelsens muligheder for at prioritere markante signaturindsatser med kritisk masse igennem hele den kommende strategiperiode 2024-27.

Figur 1: Finansieringsoversigt for udvalgte signaturindsatser

Indsats	Løbetid for ny strategi		
	2024	2025	2026
Erhvervsfyrårne	Eksisterende finansiering		Finansieringsbehov
Virksomhedsprogram			
Klyngeindsats			
Iværksætterprogram			

Særlig hensyntagen til kontinuitet i bestyrelsens signaturindsatser, og desuden kravet til fremdrift og summen af resterende EU-midler, taler for, at en foreløbig økonomisk ramme for Investeringsplan 2024 som udgangspunkt bør udgøres af 240 mio. kr. fra Regionalfonden, 90 mio. kr. fra Socialfonden Plus samt 350 mio.

kr. decentrale erhvervsfremmemidler fra finansloven. Således foreslås en samlet investeringsramme på ca. 680 mio. kr. i 2024.

Dermed gives et mindre økonomisk råderum end de foregående år, hvor midlertidige COVID-19-midler fra EU og Folketinget har givet ekstraordinære rammer. Den endelige ramme for 2024 afklares frem mod godkendelse af Investeringsplan 2024 og vil blandt andet afhænge af endelige udmøntninger i 2023, Finanslov 2024 med videre.

Foreløbige investeringsprioriteter og erhvervsfaglige fokusområder

På baggrund af ovenstående overvejelser og de strategiske investeringsprincipper foreslås det, at der opstilles fire foreløbige investeringsprioriteter for 2024:

- *Klyngeindsats*: Bestyrelsens signaturindsats på klyngeområdet udløber med udgangen af 2024, og det foreslås at videreudvikle denne fra 2025 på baggrund af de erhvervs- og teknologiområder, som bestyrelsen prioriterer til klyngeindsatser i sin kommende strategi. Herved viderefører bestyrelsen sit strategiske samarbejde med uddannelses- og forskningsministeren til gavn for virksomhedernes innovationssamarbejde inden for danske styrkepositioner, og bidrager dertil med fortsat konsolidering og professionalisering af klyngeorganisationerne.
- *Social inklusion*: Der er stor efterspørgsel på kvalificeret arbejdskraft, og flere brancher melder om rekrutteringsudfordringer. Derfor er der brug for investeringer i at få ledige tættere på job og uddannelse og dermed bidrage til at sikre arbejdskraft til virksomhederne. Kvalificeret arbejdskraft, herunder social inklusion, indgår som et element i bestyrelsens strategi. Der er desuden afsat betydelige midler under Socialfonden Plus til social inklusion.
- *Turismeinfrastruktur*: Der er fortsat et vækstpotentiale for dansk turisme i særligt kyst- og naturområder, hvor der er en efterspørgsel og et behov for fysiske forbedringer, der kan gøre områder mere attraktive og fremme private investeringer. Bestyrelsen ventes at investere første halvdel af de øremærkede midler fra Regionalfonden i 2023. For at sikre tid til at gennemføre de ofte tidskrævende projekter foreslås en ny ansøgningsrunde i 2024.
- *Lokale og tværgående turismeprojekter*: På finansloven er der som en del af de decentrale erhvervsfremmemidler årligt afsat en pulje til lokale og tværgående turismeprojekter, som også forventes udmøntet i 2024.

Sekretariatet vurderer i forlængelse heraf, at der i det kommende år som udgangspunkt ikke er behov for nye investeringer i øvrige signaturindsatser, generel forretningsudvikling, iværksætteri, kvalificeret arbejdskraft og cirkulær økonomi, når der tages hensyn til de resterende EU-midler og bestyrelsens dispositioner på de pågældende områder i 2022 og 2023. Dog kan ovenstående forslag til investeringsprioriteter potentielt udvides under iagttagelse af udviklingen i virksomhedernes behov, strategiarbejdet og erhvervshusenes indspil. Dette under hensyn til den økonomiske ramme, finansieringsbehov i kommende år til

videreudvikling af bestyrelsens signaturindsatser samt generelt balancen mellem kritisk masse i investeringer og prioritering af yderligere nye tiltag.

Erhvervshusenes indspil til Investeringsplan 2024

Det foreslås, at Erhvervshusenes bestyrelser inviteres til primært at levere bidrag til de fire foreløbige investeringsprioriteter. Bidragene skal have fokus på virksomhedernes behov i de enkelte landsdele inden for rammerne af de eksisterende strukturer og roller i erhvervsfremmesystemet. Som udgangspunkt lægges der ikke op til, at der kan indsendes forslag til konkrete projekter eller programmer af hensyn til de tilgængelige midler for Investeringsplan 2024. Rammesætning af ønskede lokale bidrag uddybes i et brev, der udsendes fra bestyrelsens formand umiddelbart efter bestyrelsesmødet den 18. april 2023. Erhvervshusene direktører inviteres til et opfølgende afklaringsmøde med sekretariatet vedrørende rammen for indspil med sekretariatet ultimo april.

Konkret foreslås det, at erhvervshusenes bestyrelser leverer indspil ved højst tre siders skriftligt bidrag, som skal være sekretariatet i hænde senest den 20. juni samtidig med erhvervshusenes bidrag til bestyrelsens kommende strategi. I forlængelse heraf vil erhvervshusenes direktører blive inviteret til et overleveringsmøde med sekretariatet, hvor der bliver mulighed for en mundtlig præsentation af deres bidrag. Dertil kan erhvervshusene i løbet af efteråret inviteres til kort status på arbejdet med Investeringsplan 2024 og anvendelsen af deres indspil heri.

Det bemærkes, at der forventes at opstå et råderum af decentrale erhvervsfremmemidler til udmøntning i 2023 grundet blandt andet tilbageløb fra eksisterede indsatser. Sekretariatet udarbejder en samlet opgørelse med henblik på beslutningsoplæg til investeringsprioriteter for disse midler til behandling på bestyrelsesmødet den 8. juni. Bestyrelsens potentielle ønsker til yderligere investeringer vil kunne imødekommes via dette råderum i indeværende år.